

Sống & Công nghệ

Xu hướng công nghệ 2018

Những đột phá công nghệ từ nhiều năm trước đang đem đến thành quả là các sản phẩm và dịch vụ hứa hẹn thành công trong năm 2018 với mức ảnh hưởng sâu rộng hơn.

Năm 2017 khép lại với viễn cảnh đầy màu sắc đối với lĩnh vực công nghệ. Sự trưởng thành của hàng loạt công nghệ như đám mây, IoT hay trí tuệ nhân tạo (AI) đang dần làm thay đổi cách chúng ta sống và làm việc. Cùng với đó là những mảng màu u ám bởi cuộc tấn công quy mô lớn nhằm vào Equifax, sự thao túng mạng xã hội Facebook bởi các chính phủ, những mã độc ngày càng nguy hiểm khó lường. Và với năm 2018, lĩnh vực công nghệ còn được đánh giá sẽ xuất hiện nhiều cuộc bút phá dữ dội của các xu hướng công nghệ đã và đang diễn ra.

Trí tuệ nhân tạo sẽ kết nối rất nhiều tiện ích và dịch vụ mà thế giới đang sử dụng, thậm chí chúng ta sẽ không nhận ra rằng máy móc chủ không phải

con người đứng đằng sau đó. Chưa tới một thập kỷ, Apple và công ty mẹ của Google - Alphabet, Facebook, Amazon đã cùng Microsoft chia nhau đỉnh cao quyền lực trong ngành công nghệ. Những chuyển biến của 5 đại gia này sẽ có tác động lớn đến những gì chúng ta nhìn thấy trên màn hình và ngay cả trong cách thức sinh hoạt đời thường như mua sắm hay giải trí.

Năm cũ vừa qua đi, nhiều thành tựu, xu hướng công nghệ dưới đây được khẳng định, kỳ vọng sẽ tiếp tục phát triển mạnh mẽ trong năm 2018.

Xe điện bắt đầu phổ biến

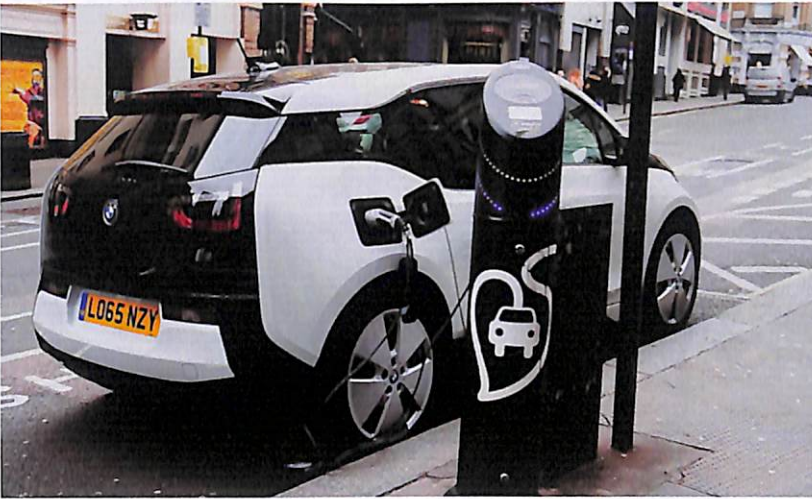
Chính phủ nhiều nước đang tích cực hỗ trợ việc sử dụng xe điện trong người dân nhằm giảm tình trạng ô nhiễm môi trường. Một số nước châu Âu đã đưa ra các quyết định cấm sử dụng xe chạy xăng và diesel đến năm 2040 (hoặc sớm hơn).

Trong năm 2018, người tiêu dùng có nhiều lựa chọn hơn với các loại xe chạy bằng điện và giá trung bình trước thuế rơi vào khoảng 35 ngàn USD. Không chỉ mẫu xe Tesla Model 3 (35 ngàn USD) mà nhiều người đang

nóng lòng chờ đợi sẽ được tung ra thị trường trong năm 2018, mà nhiều dòng xe còn đến từ các hãng khác như Chevrolet Bolt chạy hoàn toàn bằng điện vừa mới được giới thiệu với giá 36 ngàn USD và theo sau đó là Nissan Leaf có giá 30 ngàn USD với thiết kế mới và có khả năng chạy được khoảng 241 km sau mỗi lần sạc đầy.

Dòng xe hybrid (vừa xăng vừa điện) sẽ có giá rẻ hơn với nhiều cải tiến kỹ thuật để có thể đi được xa hơn khi chạy bằng điện đang được chờ đón. Xe Chevrolet Volt Hybrid (33 ngàn USD) có khả năng chạy 85 km bằng điện, trong khi xe Toyota Prius Prime (27 ngàn USD) có thể đi xa 40 km mà không cần đốt xăng. Năm 2018, hãng Honda dự kiến sẽ tung ra dòng hybrid mới của mình mang nhãn hiệu Clarity với giá 33 ngàn USD một chiếc, chiếc xe lai này có khả năng chạy được 75 km hoàn toàn bằng điện.

Các nhà sản xuất ô tô và chính phủ các nước đang tích cực đẩy mạnh việc phổ biến dòng xe điện và hybrid cũng như thiết lập cơ sở hạ tầng. Cơ quan Năng lượng Quốc tế (IEA) cho biết số trạm sạc điện trên toàn cầu đã tăng 72%, lên đến 322 ngàn trạm hồi năm 2016 và dự kiến sẽ lên đến 2,6 triệu

trạm sạc vào năm 2026. Hơn 1/3 số đó sẽ ở Trung Quốc. Tesla đang nỗ lực để tăng gấp đôi số trạm sạc Supercharger trên toàn cầu lên 10.000 trạm trong năm nay, trong khi đó BMW, Daimler, Volkswagen và Ford đang xây dựng 400 trạm sạc nhanh ở châu Âu.

Facebook quay trở về đúng bản chất

Năm 2017 có thể xem là một năm "bầm dập" của mạng xã hội Facebook. Những thông tin giả mạo từ cuộc bầu cử tổng thống Mỹ hồi năm 2016 trên mạng xã hội đã gây sóng gió suốt năm 2017. Không chỉ riêng Facebook mà các mạng xã hội khác cũng dường như bất lực với tin tức giả mạo, nên không có gì ngạc nhiên khi "fake news" - "tin giả" được Từ điển Collins lựa chọn là từ ngữ của năm 2017. CEO Mark Zuckerberg đã từng tuyên bố sẽ hy sinh lợi nhuận, để đầu tư vào nguồn nhân lực và công nghệ chống lại những thứ giả mạo đang tồn tại trên Facebook. Tuy nhiên kết thúc năm 2017 nạn tin giả vẫn chưa được giải quyết một cách rõ ràng. Năm 2018 được kỳ vọng sẽ có sự thay đổi một cách tích cực của mạng xã hội này, thay vì kiểm soát thì Facebook muốn tinh "xã hội" quay trở lại đúng nghĩa của nó.

Các đây không lâu, Mark Zuckerberg cho biết "Chúng tôi muốn thời gian dành cho Facebook để

khuyến khích các tương tác xã hội có ý nghĩa". Facebook sẽ làm nhiều hơn để thúc đẩy bình luận, đặc biệt là về video, chứ không phải là phương tiện truyền thông thu động. Cũng giống tiếp xúc trực tiếp, việc tương tác với những người mà người dùng quan tâm có thể mang lại lợi ích, trong khi chỉ đơn giản quan sát những người khác có thể khiến họ cảm thấy tệ hơn.

Có thể kể đến một số tính năng Facebook đã phát triển trong thời gian gần đây nhằm giúp người dùng cảm thấy hạnh phúc hơn, như Bảng tin đem đến nhiều cơ hội cho các tương tác tích cực hơn; ra mắt Snooze cho phép người dùng có quyền ẩn đi một cá nhân, một trang hay một nhóm trong vòng 30

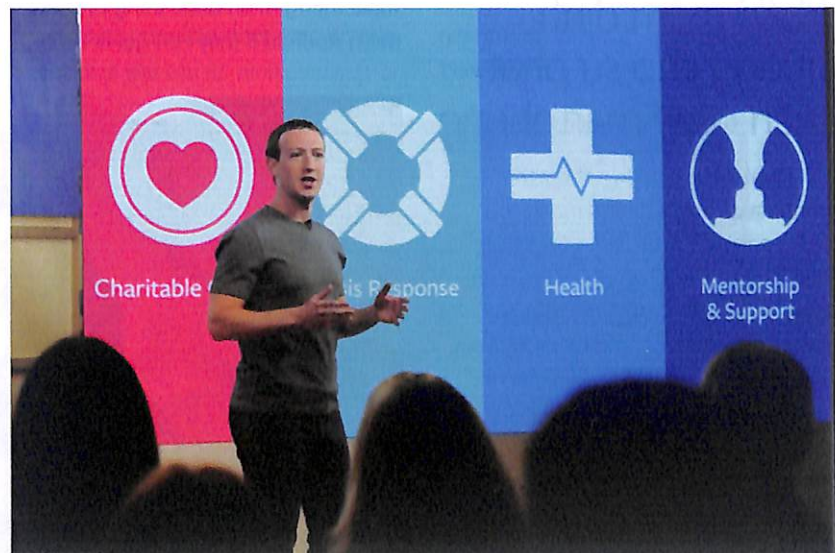
ngày, thay vì phải bỏ theo dõi hay bỏ kết bạn vĩnh viễn.

Tiền kỹ thuật số - Cryptocurrency trở nên khó lường

Hiện nay, những đồng tiền mã mã hay còn gọi là tiền kỹ thuật số dường như đang trong thời kỳ sơ khai, chúng đang được xem như "vàng" mà hóa để đầu cơ chứ không phải là công cụ dùng để giao thương.

Ngoài Bitcoin còn có hơn một nghìn loại tiền kỹ thuật số khác trên thị trường quốc tế và không ai có thể đoán được là sẽ có bao nhiêu trong số đó sẽ tồn tại hay biến mất trong những năm tới. Trong khi việc mua và bán loại tiền ảo này trở nên dễ dàng hơn và điều này có nghĩa là hiện tượng lên xuống thất thường trong năm 2017 có thể được lặp lại trong năm 2018 (trị giá của đồng Bitcoin từ khoảng 1 ngàn USD vào đầu năm đã tăng lên đến mức 20 ngàn USD vào cuối tháng 12/2017 trước khi rớt xuống 15 ngàn USD). Phi chuyển đổi tiền kỹ thuật số hiện nay là rất cao và khó trở thành phương tiện giao dịch, điều này đã đi ngược lại sứ mệnh ban đầu của nó là trở thành phương tiện dễ trao đổi.

Các chuyên gia công nghệ dự đoán

ràng sẽ có một số thay đổi trong hệ thống trao đổi tiền kỹ thuật số và một số loại khác có thể thay thế vị trí của Bitcoin để biến việc giao dịch trở nên dễ dàng hơn. Sự xuất hiện của đồng tiền kỹ thuật số KODAKCoin của thương hiệu máy ảnh nổi tiếng một thời là Kodak tại CES 2018 dường như là một dấu hiệu sáng sủa đầu năm của tiền kỹ thuật số. Đồng tiền số này dự định sẽ giúp nhiếp ảnh gia và các đối tác kiểm soát vấn đề bản quyền tốt hơn. Đến cuối năm 2018, nhiều người có thể dễ dàng sử dụng tiền kỹ thuật số để mua những món hàng căn bản như bánh pizza hay một đôi giày mà không phải tốn phí cao tới mức vô lý như hiện nay.

Phần mềm định hướng cho sự phát triển của Smartphone

Phần cứng của điện thoại thông minh đã có sự phát triển mạnh mẽ trong năm 2017. Apple và Samsung đều đã cho ra những sản phẩm có màn hình lớn hơn, loại bỏ nhiều nút bấm vật lý trên máy và nâng cấp hệ thống máy ảnh một cách ấn tượng. Câu chuyện về phần cứng có thể sẽ không bao giờ có hồi kết mặc cho việc người dùng có khai thác hết sức mạnh của smartphone hiện có hay không. Nhưng điều gì sẽ xảy ra trong năm 2018? Phần mềm có

thể tạo ra sự khác biệt cho những chiếc máy hình chữ nhật nhàm chán.

Với iPhone X, Apple đã thay đổi cách chúng ta tương tác với màn hình bằng thao tác mới, vuốt lên để rời khỏi ứng dụng hay kéo nhẹ để hiển thị trình đa tác vụ. Hệ điều hành iOS thế hệ kế tiếp và iPhone năm 2018 sẽ thúc đẩy tương tác màn hình mới hơn nữa. Khi hệ thống Face ID của Apple phát triển hơn, các tương tác với khuôn mặt cũng như các cử động sẽ giúp chúng ta có thể làm được nhiều việc hơn. Ngoài ra, các ứng dụng thế hệ mới của Apple hứa hẹn sẽ có khả năng tùy chỉnh phù hợp để có thể chạy trên cả Mac OS và iOS.

Trong thế giới Android, khi điện thoại thông minh được trang bị phần mềm Android 8 (hay còn gọi là Oreo)

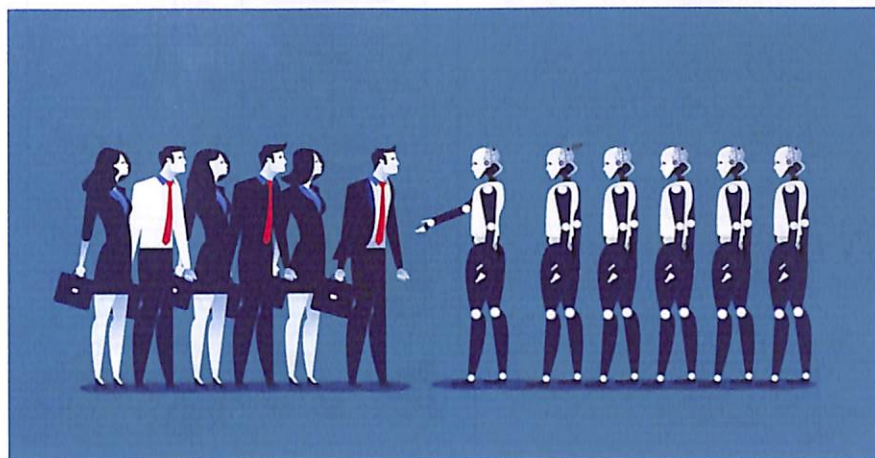
mới nhất, chúng sẽ được hưởng lợi từ những cải tiến về thời lượng dùng pin và các thay đổi trong việc nhận thông báo mới.

AI sẽ di chuyển khắp nơi

Trong khi người ta vẫn không ngừng nói đến kỹ thuật nhân dạng giọng nói với hệ thống Alexa và Siri thì trí thông minh nhân tạo (AI) đang âm thầm len lỏi vào nhiều khía cạnh trong cuộc sống số của chúng ta.

Những câu chuyện như AI của Google có thể tự tạo ra các chương trình AI cấp cao; AI của Facebook tạo ra ngôn ngữ riêng; rồi các cỗ máy dung trí tuệ nhân tạo có thể tự học về hiện chi xuất hiện trong các phòng nghiên cứu.

Thực tế ứng dụng AI trong năm 2018 sẽ như thế nào?

Chúng ta có thể nhìn thấy AI đang được ứng dụng trong việc tự động hóa trả lời của hệ thống Gmail. Hệ thống điện toán của Google có khả năng phân loại email của người nhận và gợi ý để người nhận phản hồi một cách thích hợp. Riêng Facebook thì đang nghiên cứu kỹ thuật phân tích khuôn mặt giúp cảnh báo khi có ai đó tự đăng hình của mình lên mà không thông báo trước.

Một số loại chip AI cũng được gắn vào điện thoại thông minh để giúp chúng "thông minh" hơn vì có khả năng tư học.

Quyền riêng tư được bảo vệ tốt hơn

Những cuộc tấn công mạng hay rò rỉ thông tin khiến an ninh mạng có một màu xám xịt trong năm 2017. Vụ tấn công vào hệ thống dữ liệu của hãng đánh giá tín dụng Equifax, Mỹ đe dọa tới thông tin cá nhân của 143 triệu khách hàng. Dù số lượng nhỏ hơn vụ rò rỉ của Yahoo hay eBay nhưng hậu quả của nó được đánh giá là "khốc liệt nhất từ trước tới nay".

Các chuyên gia bảo mật cảnh báo, người tiêu dùng có thể đánh mất quyền riêng tư của mình khi sử dụng những trang thiết bị kết nối Internet như TV, điện thoại, máy tính và các công cụ khác. Những công ty quảng cáo hay mạng xã hội sẽ trực tiếp dùng mọi thông tin từ địa điểm, thanh toán bằng

thẻ tín dụng để hướng quảng cáo đến người dùng.

Tuy nhiên, điều này có thể được ngăn chặn. Quy định Bảo vệ dữ liệu chung EU (GDPR) đã được Nghị viện châu Âu chấp thuận ngày 15/4/2016, mở ra một kỷ nguyên mới về bảo vệ dữ liệu cho các công dân châu Âu và các công ty tham gia bảo vệ dữ liệu. Nó sẽ có hiệu lực trên toàn châu Âu từ tháng 5/2018 nhằm thay đổi cách sử dụng thông tin cá nhân của các công ty công nghệ.

Các quy định đặt ra trong GDPR là các điều khoản thiết thực nhằm bảo vệ dữ liệu công dân EU được xử lý bởi các tổ chức tư nhân. GDPR hướng dẫn rõ ràng về quyền sở hữu và cách thức xử lý dữ liệu của công dân EU trong quá trình truyền tải dữ liệu được thực hiện bởi các công ty tư nhân. GDPR cũng có những điều khoản hạn chế về việc sử dụng dữ liệu cá nhân được chuyển qua biên giới vì yêu cầu an ninh.

Tính trung lập Internet bị đe dọa

Tháng 12/2017, Ủy ban Truyền thông Mỹ (FCC) đề xuất xóa bỏ Luật trung lập Internet. Trung lập Internet - Internet neutrality là thuật ngữ do Tim Wu - giáo sư luật tại Đại học Columbia, Mỹ đặt ra hồi năm 2002 nhằm buộc các nhà cung cấp dịch vụ Internet (ISP) không phân biệt đối xử với dữ liệu trên mạng để đảm bảo Internet là sân chơi công bằng cho mọi ứng dụng.

Nếu Luật trung lập Internet bị xóa bỏ thì đây sẽ là tin vui của các nhà cung cấp dịch vụ Internet nhưng sẽ khiến hàng tỷ người dùng Internet bị ảnh hưởng.

Thế giới mạng không còn trung lập Internet sẽ giống như truyền hình cáp: không phải cứ thuê bao truyền hình cáp là xem được mọi kênh mà tùy thuộc vào gói thuê bao. Các ISP về lý thuyết cũng có thể cung cấp gói thuê bao Internet tương tự truyền hình cáp: trả càng nhiều tiền thì được truy cập càng nhiều dịch vụ.

Một số loại cà rốt và cây gậy mới mà các ISP sẽ mang đến trong tương lai như mạng không dây với quyền truy cập miễn phí vào dịch vụ video ưa thích, ví dụ như đường truyền băng rộng gia đình có thể chỉ xem được các video chất lượng thấp trong khi muốn xem 4K thì cần một nâng cấp lên một gói mới. ●

THẠCH AN

